

מערך שיעור יום ההבנ"ה

מטרות המערך:

1. הכרות עם יום ההבנ"ה ועם המאבק בלהט"בפוביה
2. להבין את המציאות הלהט"בפובית בחברה הישראלית ובחיי בני ובנות הנוער
3. יצירת אמפתיה - לחבר את המאבק הגאה ליום-יום של בנות ובני הנוער
4. לבחון את המאבק בלהט"בפוביה דרך דיון במושג שוויון

מהלך המפגש:

- 5 דק': פתיחה
- 10 דק': דיון על המושג שוויון
- 30 דק': זכויות וביטחון ללהט"ב בישראל
- 40 דק': להט"בפוביה בבית הספר

מהלך הפעילות

פתיחה (5 דקות)

נציג את עצמנו (שם ולשון פניה) בפני התלמידות והתלמידים, ונפתחה שאלה - למה צריך לציין את יום ההבנ"ה?

לאחר קיום דיון, ניתן גם תשובה משלנו:

לכאורה, אפשר לראות את הקהילה הגאה היום כמעט בכל פעם שפותחים טלוויזיה או עיתון, וחלה התקדמות עצומה ביחס כלפי הקהילה. למרות זאת, אירועי שנאה ואלימות כלפי אנשים מהקהילה הגאה מתרחשים מדי יום, והקהילה עדיין מופלה בחוק. היום נדבר על החשיבות של יום המאבק הבינלאומי בהומופוביה, ועל מה שניתן לעשות כדי להביא לחברה מכילה יותר לקהילה הגאה.

דיון על המושג שוויון (10 דקות)

נפתח בשאלה - כמה לדעתכם החברה הישראלית היא שוויונית לקהילה הגאה?

לאחר דיון קצר בנושא, נתחיל בהקראת היגדים: על התלמידות לדרג עד כמה הן מסכימות עם ההיגדים הבאים מ-10-1. לאחר כל שאלה, נבקש מכמה תלמידים לומר את הדירוג שנתנו, ולהסביר על פי מה הם קבעו את דירוג זה.

< עד כמה לדעתכם ישראל היא מקום טוב לחיות בו כלהט"ב?

< עד כמה לדעתכם נוער גאה בישראל מקבל מענה לצרכים הייחודיים שלו?

< עד כמה לדעתכם בני נוער גאים מרגישים שווים בחברה הישראלית?

< נסכם בשאלה: כמה לדעתכם החברה הישראלית היא שוויונית בהקשר של נטיה מינית וזהות מגדרית?

להט"בופוביה בבית הספר (40 דקות)

נחזור ונתחלק לקבוצות קטנות, וניתן לכל קבוצה חמש שאלות:

1. עד כמה לדעתכם יש שימוש פוגעניות ללהט"ב בבית הספר שלכם/?
2. האם אירעו מקרים של אלימות (פיזית או מילולית) כלפי להט"בים בבית הספר בשנתיים האחרונות? האם היו אירועים כאלה כלפי בני ובנות נוער ש'אומרים עליהם' שהם להט"ב?
3. האם צוות המורים מתייחס לדעתכם למקרים של גילויי אלימות כלפי להט"ב בבית הספר? כשמתמשים ב'הומו' כקללה (אם משתמשים), האם אחד המורים מתערב?
4. האם בבית הספר למדתם/ן תכנים שנוגעים לנטייה מינית או לזהות מגדרית להט"ב? האם נתקלתם/ן בתכנים כאלו בספריה, בשיעורים או במטלות שונות? בשלטים/קישוטים/נראות בית ספרית?
5. עד כמה לדעתכם תלמידים/ות מבית הספר ירגישו בנוח לצאת בו מהארון?

כעת, נדון בקטע מתוך סקר האקלים של איגי.

"סקר האקלים הבית ספרי של איגי - 2016 כמחצית (46.8%) מבנות ובני הנוער השיבו כי המורים והמורות אינם מגיבים להערות להט"בופוביות שנאמרות בנוכחותם. כמעט שליש מהמורים אומרים בעצמם הערות להט"בופוביות (29.6%). רק 8.4% מבנות ובני הנוער דיווחו כי ישנם ספרים ומקורות מידע בנושאים להט"בים בספריית בית הספר."

נבקש מהתלמידים לדרג את השאלות הבאות ברצף של 1-10:

1. אחרי ששמעתם את הנתונים בכלל הארץ, עד כמה הצוות החינוכי בבית הספר מאפשר שונות בהקשר של מיניות ומגדר?
2. עד כמה השכבה/כיתה מאפשרת שונות בהקשר של מיניות ומגדר?
3. עד כמה אני מאפשר/ת סביבי שונות מינית או מגדרית?

מה אפשר לעשות? דברים פשוטים שכולנו יכולות לעשות

- < לא לשתוק לאמירות להט"בופוביות או לאלימות על רקע נטייה מינית או מגדרית
- < להכיל שונות מינית או מגדרית במרחב בית הספר
- < לעודד נראות מגוונת של מגדרים ונטייה מינית בבית הספר - מדגלי גאווה, לוחות, שלטים, ציורים וספרים, כולם יכולים לסייע בנראות מגוונת ופולורליסטית יותר בבית הספר
- < לא לפחד לשוחח על נטייה מינית וזהות מגדרית עם חברים ובבית הספר
- נסכם את חלק זה בשאלות פתוחות:
- < מה הבנתם על בית הספר שלכם?
- < איזה דברים יכולים להפוך את בית הספר/השכבה/הכיתה למקום בטוח יותר לחברים וחברות שלכם שהם אולי להט"בים?
- < מה תיקחו אתכם הלאה מהיום הזה?

לסיום, נציג שוב מה מטרת יום ההבנ"ה, ונחלק מרצ'נדיז.

זכויות וביטחון ללהט"ב בישראל (30 דקות)

מחלקים את הכיתה לקבוצות (עד 5 תלמידים בקבוצה) - עושים תחרות שאלות בין הקבוצות, כשהקבוצה שעונה הכי מהר לשאלה מקבלת נקודה.

< מתי בוטל האיסור על קיום יחסים חד-מיניים?

תשובה: החוק הישראלי הושתת על החוק הבריטי, שאסר יחסי מין בין גברים. העונש על העבירה היה עד 10 שנות מאסר, אך בפועל החוק כמעט ולא נאכף. החוק בוטל סופית בשנת 1988.

< מאיזו שנה להט"ב יכולים לשרת בצבא?

תשובה: ברוב השנים, צה"ל שיחרר להט"בים (בעיקר הומואים) משירות. ב-1993 הפקודות שונן, והוחלט לאפשר להומואים לשרת בצבא. ב-2012 חל שינוי נוסף, והוחלט כי גם טרנסג'נדרים לא ישוחררו עוד משירות סדיר. ב-2014 הרמטכ"ל יעלון הרחיב את הפקודה אשר אוסרת על אפליה כלשהי כלפי כל חייל וחיילת, כך שבנוסף לשמירה על כבודם של כל חייל וחיילת, תורה הפקודה גם לשמור מפגיעה על רקע מין, נטייה מינית ומגדר.

< האם מותר ללהט"ב להקים משפחה בישראל?

תשובה: ללהט"ב אין זכות שווה להקים משפחה בישראל. בתהליך של פונדקאות למשל, הומואים לא יכולים לעשות את ההליך בארץ. בנוסף, רק למשפחות 'מסורתיות' (משפחות של אב ואם) מותר לאמץ ילדים בישראל. בנוסף, כאשר זוג הורים להט"ב מבקשים מהמדינה להכיר בילדיהם, מדינה מערימה בירוקרטיה של חודשים ארוכים עד לקבלת הכרה זו. אפליה זו פוגעת למשל ביכולת של הורה לקבל דיווח רפואי על ילדיו, מה שיכול להיות משמעותי בגיל מוקדם.

< האם מותר ללהט"ב להתחתן בישראל?

תשובה: הרבנות לא מאפשרת נישואין בארץ. אפשר לערוך טקס אלטרנטיבי, אבל הוא לא מוכר ברבנות. המדינה מכירה בנישואין אזרחיים שנעשו מחוץ לישראל, אך בשנת הקורונה למשל המדינה סירבה להכיר בנישואין שנערכו באופן מקוון בשל אי היכולת לטוס ולהתחתן בחו"ל.

< מה האחוז באוכלוסיה בממוצע?

תשובה: ההערכות נעות בין 8%-12%.

< כמה חברי כנסת להט"ב יש היום?

תשובה: 5 - אמיר אוחנה, ניצן הורוביץ, עידן רול, יוראי להב הרצנו ואיתן גינזבורג

נשאל את התלמידים מספר שאלות לסיכום חלק זה:

< מה הפתיע אתכם בנתונים?

< האם כמות הדיווחים על אלימות כלפי להט"ב הפתיע אתכם? למה?

< נחזור לשאלה שפתחנו איתה - האם ישראל היא מקום שוויוני בהקשר של להט"ב? האם התשובות השתנו (לחיוב או שלילה)?